

הרבנות הראשית לישראל THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

יבואן/ית נכבד/ה

על פי חוק, המוסמך היחיד להנפיק תעודת כשרות והמאשר לציין על גבי המוצר/ים המיובאים המילה "כשר" הוא הרבנות הראשית לישראל/מועצת הרבנות הראשית/מחלקת הייבוא. כל תעודת כשרות עבור מוצר/ים מיובאים הניתנת ע"י בדצ"ים מוכרים מהארץ או גופי כשרות מפורסמים או רבנים מקומיים מחו"ל אינה תחליף לתעודת כשרות על פי החוק והיא משמשת כמסמך המעיד שבוצעה השגחה בייצור המוצר/ים בלבד ומכאן החובה לקבל תעודת כשרות ממחלקת הייבוא לכל מוצר מזון מיובא והמוצג ככשר.

מתפקידה של מחלקת הייבוא הוא בין היתר לפקח על מוצרי המזון המוגמרים וכן על חומרי הגלם המיועדים לתעשיית המזון וכדו' המיובאים לארץ והמוצגים ככשרים לוודא שאכן הם כשרים, שהרב המכשיר בחו"ל מוסמך ומוכר במתן הכשרים ולבחון אם קיימות מגבלות כשרות והאם המוצרים עומדים בדרישות הכשרות של הרבנות הראשית. לאחר בדיקה של מערך הכשרות המתייחס לאותו מוצר, מחלקת הייבוא מנפיקה תעודת כשרות ע"ש היבואן וע"ש אותו היצרן למוצרים הכשרים.

מאחר ורוב הציבור מסתמך על הכיתוב שעל גבי המוצר "באישור הרבנות הראשית לישראל", כעדות שהמוצר המוצג ככשר אכן הוא כשר ושהרבנות הראשית בדקה עד כמה שניתן את מערך הכשרות וההשגחה של אותם מוצרים המשווקים ומוצגים ככשרים, על כן ובאותה מסגרת, מחלקת הייבוא מפקחת גם על אופן הצגת המוצר/ים על ידי היבואן (נוסח התווית) כאשר המטרה היא להביא לידיעת המשגיח והצרכן את מירב המידע אודות כשרות המוצר ומגבלותיו.

החוברת הנוכחית מציגה בפניכם את נהלי הכשרות של מחלקת הייבוא, הדרישות הכשרותיות והמנהלתיות למוצרים מיובאים וכן את תהליך קבלת האישור במטרה לסייע ולהדריך יבואן מזון המעוניין לקבל אישור הרה"ר עבור מוצרים מוגמרים וחומרי הגלם המיועדים לתעשיית המזון ולעסקים השונים. הנהלים ברובם נכתבו על סמך הניסיון שהצטבר עד היום ולפי המציאות הנוכחית ויתכן ובעתיד יהיו שינויים וזאת אם יתעוררו שאלות או בעיות אשר ידרשו שינוי בנהלים או בהנחיות. בכל מקרה אם השינוי הוא מהותי וחשוב, הדבר יובא לידיעת היבואנים בזמן סביר על מנת להיערך בהתאם.

מחלקת הייבוא עושה מאמצים רבים לזרז ולהאיץ את תהליך קבלת האישורים וניתן כיום לקבל אישור תוך ימים ספורים ופחות מכך אם היבואן מציג את כל החומר הדרוש ולא התעוררה בעיה שבגינה האישור מתעכב. כמו כן על מנת לשפר את השרות ולהקל על היבואנים, מחלקת הייבוא מנפיקה אישורים לתוקף של לא פחות מ 6 חודשים מתחילת השנה ובמקרים רבים עד לסוף השנה האזרחית כדי לתת ליבואן זמן סביר לחדש את תעודת הכשרות מחו"ל אשר פג תוקפה במהלך תקופת השיוק.

הרבנות הראשית לישראל THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

הניסיון מלמד שקיימים לא מעט יבואנים המתקשים להבין את המונחים ואת המושגים ההלכתיים אשר מהווים חלק בלתי נפרד מכשרות המוצר, על כן צרפנו לחוברת גם הסברים לחלק מהמושגים ההלכתיים בצורה פשוטה ומובנת לכל. דבר נוסף מצאנו לנכון לצרף בסוף החוברת, והוא, **רשימה חלקית של רבנים מכשירים בחו"ל** הפועלים בשיתוף פעולה עם מחלקת הייבוא ואשר קיימים בשוק מוצרים בהכשר הרבנים הללו המאשרים ע"י הרה"ר. כאמור הרשימה היא חלקית בלבד וניתן לפנות למחלקת הייבוא בעניין רבנים או ועדי כשרות אשר אינם כלולים ברשימה.

תקוותנו שתפיקו תועלת מהחוברת הנוכחית, ובהזדמנות זו ברצוננו לברך על שיתוף הפעולה עד היום בין היבואנים לבין מחלקת הייבוא ומקווים שגם בעתיד שיתוף הפעולה יהי פורה ומועיל. כל הערה או הצעה של כלל היבואנים אשר מטרתה לשפר ולייעל את המערכת תתקבל בהבנה ותידון במסגרת מחלקת הייבוא ואגף הכשרות.

מחלקת הייבוא עומדת לרשות הפונים בכל שאלה בנושא ייבוא מזון וניתן לפנות אלינו דרך טלפון בימי א-ה במשרד או באמצעות פקס ודואר אלקטרוני ונשתדל לתת מענה לכל פנייה, ליעוץ, למציאת פתרון לבעיה המתעוררת אצל היבואן הן בייבוא והן בשווק. מאחר וקיים עומס גדול במחלקה והכלים העומדים לרשותנו אינם מאפשרים מענה בכל המקרים לכן אנחנו מציעים שיבואנים יפנו אלינו באמצעות פקס או דואר אלקטרוני.

לאחרונה הוקם אתר אינטרנט של הרבנות הראשית לישראל הכולל אגף הכשרות. בתוך האתר ניתן להגיע למחלקת היבוא ולהוריד משם את המסכמים הנצרכים. בנוסף קיים מנוע חיפוש ידידותי המאפשר להוריד או לצפות בכל תעודת הכשרות של מחלקת היבוא והאתר מתעדכן מידי חודש.

מוצרי מזון מיובאים מחו"ל הזקוקים לפיקוח רבני בחו"ל ולאישור הרה"ר לישראל

- מוצר מזון מוגמר המוכן לשווק.
- מוצר הבא במגע פה האדם כגון משחות שניים, תוספי מזון, ויטמינים וכדו'.
- חומר גלם המשמש כמרכיב או כחומר עזר המיועד לתעשיית המזון בארץ
- חומר גלם (פירות יבשים, קפואים וכדו') (בתפזורת המשווק באריזתו המקורית או הנארז בארץ).
- חומרי ניקוי, מוצרי איפור וכדו'

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

לצורך העניין, מוצר מזון מתייחס למזון המיועד לבני אדם הזקוק לתעודת כשרות לימות השנה וכן לפסח. מזון לבעלי חיים באופן כללי אינו זקוק לשום הכשר לימות השנה למעט לפסח ולסוג מסוים של מאכל בע"ח. כמו כן ובאופן כללי חומרי ניקוי, משחות גוף, מוצרי איפור וכדו' המיועדים לשימוש חיצוני, אינם זקוקים לכשרות או לאישור הרה"ר וניתן לשווקם ללא כשרות אלא שהדבר אינו מעשי בכל המקרים מאחר והציבור דורש כשרות על כל מוצר על כן יבואן המעוניין לשווק המוצרים האלה עם ציון כשרות עליו לבצע את התהליך לבקשת האישור כמו מוצרים אחרים הדורשים את אישור הרבנות הראשית.

חומר גלם המיובא מחו"ל המשמש כמרכיב או כחומר עזר לתעשיית המזון בארץ זקוק לאישור הרה"ר גם אם מדובר בחומר גלם המאושר לשימוש ע"י בדצ"ים למיניהם במפעלים אשר הם מעניקים כשרות בנוסף לרבנות המקומית.

לכל חומר גלם יש להקפיד כי **שם היצרן וארץ הייצור** מופיעים על גבי האריזה המקורית ולא רק על גבי המדבקה העברית ושיהיו זהים לשמות המופיעים באישור של מחלקת הייבוא. אישור מחלקת הייבוא לחומר גלם תקף רק כאשר הוא משווק באריזה מקורית בלבד. אם חומר הגלם עובר עיבוד בארץ או שהוא נארו מחדש הרי שיש צורך בפיקוח רבני על האריזה החדשה וכן דרוש נוסח תווית שונה מהרגיל (ראה להלן בפרק נוסח תווית).

תהליך קבלת אישור הרבנות הראשית לישראל

טרם הייבוא של המוצר על היבואן לוודא אצל היצרן אם יש לו **תעודת כשרות בתוקף** מהרב המקומי או מגוף כשרות מוכר ולאחר מכן להיוועץ עם מחלקת הייבוא האם ניתן לסמוך על אותה כשרות והאם בסוף התהליך המוצר יאושר על ידי הרה"ר. במידה ואין ליצרן תעודת כשרות יש לפנות למח' הייבוא ולקבל הפנייה לרב או לגוף כשרות מוסמך אשר יעניק תעודת כשרות עבור אותו יצרן. לאחר קבלת תעודת הכשרות מהרב המכשיר בחו"ל על היבואן לפעול ולהציג את המסמכים הבאים:

- ✓ **טופס בקשה**. (דוגמה בסוף החוברת)
- ✓ **תעודת כשרות** ברת תוקף של הרב המכשיר בחו"ל. תעודת הכשרות חייבת להיות בהדפסה על **שם היצרן** (לא הספק) עם כתובת מלאה. במידה ובתעודת הכשרות מחו"ל מופיעים הרבה פריטים יש צורך לסמן בתעודת הכשרות או בטופס הבקשה אלו מוצרים מעוניינים לקבל עליהם את אישור הרה"ר. אם נדרשת בדיקת מעבדה בלבד או בנוסף לתעודת הכשרות יש לצרף תוצאות הבדיקה ממעבדה המאושרת על ידי הרבנות הראשית.
- ✓ **דוגמת תווית** בעברית הכוללת כיתוב ונוסח הכשרות (אם ציון הכשרות אינו מופיע בהדפסה על האריזה המקורית)
- ✓ **דוגמת מוצר** באריזה מקורית או אריזה מקורית ריקה.
- ✓ **צילום** של קרטון או שק עם הכיתוב המופיע (לחוי"ג בשקים או באריזה מוסדית).

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

במידה והיבואן נדרש לשלוח דוגמת מוצר או כל מסמך אחר עליו לקיים זאת **תוך עשרה ימים** מיום ההודעה, ובתום אותו פרק הזמן אם לא הוגשו המסמכים, על היבואן לחזור שנית על כל תהליך הבקשה.

תוך פרק זמן שלא יעלה על עשרה ימי עבודה, מחלקת הייבוא שולחת ליבואן דרך הדואר ו/או באמצעות פקס את אישור הכשרות אם המוצר מאושר (דוגמא לאישור הרה"ר – בסוף הקובץ). במידה והבקשה נדחתה או שהאישור מתעכב מכל סיבה שהיא, מחלקת הייבוא תביא לידיעת היבואן סיבת העיכוב או הדחייה.

לאחר קבלת אישור הרה"ר, על היבואן **לעיין היטב באישור כשרות** הניתן לו ע"י מחלקת הייבוא ולוודא שהתוכן תואם את הבקשה ושכל המוצרים מאושרים, אם קיימת אי התאמה או אי הבנה יש לפנות למחלקה לבירור או לתיקון האישור וכמו כן יש לשים לב לתאריך **תוקף האישור** של מחלקת הייבוא ובהתאם לחדש או לבקש הארכה לפני מועד פג התוקף.

מחלקת היבוא משאירה לעצמה את הזכות לדחות בקשה או לעכב (ללא הגבלת זמן) ואפילו לבטל אישור שניתן, גם אם הוצגו כל הדרישות דלעיל, וזאת במידה והתברר למחלקת הייבוא שהרב המכשיר לא פיקח כראוי או שהתגלתה בעיה כשרותית שלא הייתה ידועה לפני כן, ויש מקום להכשלת או הטעיית הציבור. כמו כן אם יש לרבנות הראשית מידע או חשש המצביע על כך שהמסמכים שהוגשו על ידי היבואן אינם תואמים את המוצר, הבקשה תתעכב עד לבירור סופי.

אישור הרה"ר לפסח/אחר הפסח

תהליך בקשת אישור הרה"ר למוצרים כשרים לפסח זהה לתהליך של ימות השנה מלבד העיקרון שיש לתת עליו את הדעת והוא, אם המוצרים מוגדרים ככשרים לפסח או כשרים לפסח לאוכלי קטניות. בתעודת הכשרות של הרב המכשיר לפסח חייבים להופיע פרטי הכשרות של המוצרים כולל קודי הייצור. התווית המיועדת למוצרים כשרים לפסח חייבת להיות עם שם המוצר/ היצרן/ארץ הייצור/הייבואן/ בנוסף לכיתוב המתייחס לכשרות לפסח.

חמץ אשר עבר עליו הפסח אסור באכילה אלא אם כן החמץ נמכר לנכרי על ידי רבנות מוסמכת כנהוג לפני פסח, על כן על היבואן להיערך בהתאם לפני הפסח ולפנות אל רב מקומי בארץ ולהסדיר את מכירת החמץ שברשותו. לאחר הפסח, מחלקת הייבוא מפרסמת רשימה של היבואנים אשר מכרו את החמץ שברשותם ושאינן מניעה לרכוש את הסחורה שהיבואנים הנ"ל משווקים.

בדיקת מעבדה

בדיקת מעבדה למוצרים מוגמרים אינה יכולה לשמש כתחליף לתעודת הכשרות גם אם אין ברכיבים חומר הידוע כלא כשר מלבד מוצרים וחומרי גלם מסוימים אשר בעיקרון מחלקת הייבוא מסתפקת בבדיקת מעבדה ללא צורך בתעודת כשרות מחו"ל. הדברים אמורים באופן כללי על חומרי גלם טבעיים

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

או מינרלים, למוצרים אשר לא עוברים תהליך עיבוד ומוחזקים שאין בהם שום תוספות, למוצרי ניקוי ואיפור וכדו'. יש ולפעמים מחלקת הייבוא דורשת בדיקת מעבדה למוצר או חו"ג אשר יש לו תעודת כשרות מחו"ל וזאת במידה וקיימת דרישה לבירור נוסף ואשר ניתן לאמת רק בצירוף בדיקת מעבדה. עלינו לציין ולהבהיר שיש תוקף לתוצאות בדיקת מעבדה רק אם החומר או המוצר נמסר לבדיקה באריזתו המקורית בלבד.

המאשר להעניק כשרות בחו"ל (להלן הרב המכשיר) למוצרים המיועדים לארץ

- א- בית דין מוכר בחו"ל אשר בין שאר התפקידים הרבניים הוא גם מנהל מערכת כשרות ומעניק תעודת כשרות לעסקים השונים באותה מדינה בה הוא מתפקד כבית דין, ובנוסף הוא פועל גם מחוץ לאותה מדינה במתן הכשרים לחומרי גלם ולמוצרים מוגמרים.
- ב- וועד כשרות /גוף כשרות/ארגון כשרות מחו"ל המוכר כבעל סמכא ואשר עצם פעילותו היא מתן הכשרים למוצרים ויצרנים שונים במדינתו, ובאותה מסגרת הוא פועל גם במתן הכשרים ליצרנים שונים ברחבי העולם.
- ג- רב מדינה/רב עיר/ רב קהילה בחו"ל המתגורר באותן מדינה ואשר בנוסף לתפקידו כנותן שירותי דת לקהילה, הוא מעניק הכשרים לעסקים השונים באותה מדינה בה הוא מכהן כרב.
- ד- וועדי כשרות מהארץ והמוכרים לנו בשם **בד"ץ** אשר מעניקים הכשרים בנוסף לרבנות המקומית בעסקים השונים בארץ ואשר מוכרים ע"י הרה"ר כבעלי סמכא, עקרונית גם הם מאושרים במתן הכשר למוצרי ייבוא.

מח' הייבוא מאשרת כשרות של **רב מקומי** בחו"ל ובלבד שהכשר מתבצע באותה מדינה בה הרב מכהן כרב הקהילה ולא מחוצה לה. כל בקשה למתן הכשר מחוץ לאותה מדינה תידון בנפרד ועל היבואן והרב המכשיר לשלוח בכתב למחלקת הייבוא בקשה לאישור חריג הכוללת הסיבות מדוע יש צורך בהכשר הרב הזה במיוחד מחוץ למדינתו ומדוע לא ניתן להשתמש בשירותי ההשגחה של הרב המקומי של אותה מדינה.

מלבד הרבנים המתאימים למסגרת דלעיל במתן הכשר, **אין תוקף** לאישורי כשרות למוצרים מוגמרים ולחומרי הגלם המיובאים הניתנים ע"י רבנים המשמשים כיועצי כשרות של קונצרן בארץ, רב מפעל או כל גורם רבני אחר.

רמת הכשרות

מחלקת הייבוא מאשרת מוצר מיובא תחת כל הכשר מוכר ומוסמך **ובתנאי** שהוא **באותה רמת כשרות** של מוצר דומה או אחר תחת אותו הכשר המשווק בחו"ל. אם למשל רב מכשיר בחו"ל אינו מעניק הכשר לקהילות בחו"ל למוצר המכיל אבקת חלב נוכרי הרי שגם בארץ לא מאשרים את המוצר למרות שהרה"ר מאשרת מוצרים המכילים אבקת חלב נוכרי. דוגמה נוספת, רב מכשיר הנותן הכשר בחו"ל למוצרים המוגדרים **"מהדרין"** בלבד לא יאושרו מוצרים לארץ בכשרות רגילה תחת אותו הכשר למרות

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

שהרה"ר מאשרת כשרות רגילה. ובקיצור, מוצר הנמכר בארץ תחת כשרות מסוימת חייב להיות באותה רמת כשרות של מוצרים בחו"ל תחת אותו הכשר.

הפנייה לרב מכשיר בחו"ל

מאחר וכל רב מכשיר בחו"ל פועל במסגרת הכשרות באופן עצמאי וללא מחויבות לנהלי הכשרות הארצית והוא מעניק כשרות גם למוצרים אשר אינם עומדים בדרישות הרבנות הראשית על כן אישור מחלקת הייבוא מתייחס **לכשרות המוצר בלבד** ואינו מעיד על הכרה ברב המכשיר כמוסמך באופן גורף לכל המוצרים.

כל הפנייה של מחלקת ייבוא לרב מכשיר בחו"ל היא בגדר **המלצה בלבד** ועל היבואן לברר אצל רבני המחלקה האם קיימות דרישות כשרות מיוחדות והאם בסוף התהליך המוצר יהיה מאושר ע"י מחלקת הייבוא.

השגחת הרבנות הראשית לישראל

בדרך כלל הרבנות הראשית לישראל או נציג מטעמה אינה משגיחה בפועל בחו"ל בייצור מוצרי מזון מלבד מקרים חריגים ובודדים ובהתחשב בנסיבות. אמנם במדינות בהן אין רבנות מקומית והיבואן אינו מעוניין להשתמש בשרותי השגחה של גופי הכשרות הפועלים באותה מדינה והוא מבקש השגחה של הרבנות הראשית, הרבנות הראשית תתייחס לכל בקשה והנושא יעלה לדיון עם הגורמים המוסמכים באגף הכשרות.

אם הבקשה מאושרת, מחלקת הייבוא שולחת נציג מטעמה להשגיח על הייצור הכשר ובמקרה זה נוסח הכשרות על גבי המוצרים יהיה **"בהשגחת הרבנות הראשית לישראל"**. ברצוננו להבהיר שבהתאם לנהלי הכשרות הארצית, ההשגחה של הרבנות הראשית מתבצעת אך רק בפיקוח צמוד במהלך כל ייצור וייצור.

נוסח תווית, ציון הכשרות ע"ג המוצרים

עקרונית נוסח הכשרות **חייב להיות מודפס** על האריזה המקורית וכחלק משאר הכיתוב המופיע על האריזה. במידה והדבר אינו אפשרי מכל סיבה שהיא ניתן להסתפק בדבקית על גבי המוצר כאשר על גבי התווית מופיעים בין השאר **שם מוצר, שם יצרן, ארץ ייצור, שם היבואן, נוסח הכשרות** דלהלן. החובה לשים תווית בעברית עם נוסח כשרות מתייחסת לכל מוצר מוגמר ולכל חומר גלם המשווק באריזה מוסדית או בשקים וכדו' אלא אם כן קיימת הנחייה אחרת. **אין לציין** בנוסח הכשרות השם הפרטי של הרב המכשיר אלא יש לציין את שם הרבנות או שם וועד הכשרות אשר הרב המכשיר מייצג ולדוגמה "כשר פרווה בהשגחת רבנות הולנד", "כשר פרווה בהשגחת OU", "כשר פרווה בהשגחת בדי"ץ וכדו'.

הרבנות הראשית לישראל THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

מוצר פרווה : כשר פרווה בהשגחת(הרב המכשיר בחו"ל) ובאישור הרבנות הראשית לישראל.
מוצר חלבי המכיל א. חלב נכרי, לקטוז, אבקת מי גבינה וכדו' או כל רכיב חלבי : כשר חלבי לאוכלי אבקת חלב נכרי בהשגחת(הרב המכשיר בחו"ל) ובאישור הרבנות הראשית לישראל.
מוצר המוגדר חלבי ואינו מכיל שום מרכיב חלבי (אלא מיוצר בסביבה בה מייצרים גם חלבי): כשר חלבי בהשגחת(הרב המכשיר בחו"ל) ובאישור הרה"ר לישראל.
מוצר חלבי מחלב ישראל : כשר חלבי, חלב ישראל בהשגחת(הרב המכשיר בחו"ל) ובאישור הרה"ר לישראל.
חמאה מחלב נכרי או מוצר המכיל חמאה : כשר חלבי לאוכלי חמאת נכרי בהשגחת.....(הרב המכשיר בחו"ל) ובאישור הרה"ר לישראל
מוצר המגיע בתפזורת ונארז בארץ : כשר פרווה/ חלבי/ בהשגחת(הרב המכשיר בחו"ל) באישור הרה"ר לישראל נארז בפקוח הרבנות (שם הרבנות המפקחת על האריזה החדשה של המוצר).
מוצר שבהשגחת הרה"ר : כשר פרווה/חלבי/ בהשגחת הרבנות הראשית לישראל .
מוצר שבו נדרשת בדיקת מעבדה בלבד : נבדק ונמצא כשר פרווה באישור הרבנות הראשית לישראל.
מוצר כשר לפסח ללא קטניות : כשר לפסח פרווה/חלבי בהשגחת.....(הרב המכשיר בחו"ל) ובאישור הרה"ר לישראל
מוצר המכיל קטניות (לפסח) : כשר לפסח לאוכלי קטניות פרווה/חלבי בהשגחת..... (הרב המכשיר בחו"ל) באישור הרה"ר.
אורז או מוצר המכיל אורז (לפסח) : כשר לפסח לאוכלי אורז בפסח.....וכו'.

מהדרין

המושג "מהדרין" בהגדרתו ההלכתית מתייחס לשלמות קיום מעשה המצוות באופן כללי אלא שלאחרונה המושג הזה הפך להיות כחומר ביד היוצר והוא מושאל ברוב המקרים לצרכי כשרות גם שלא בצדק ולכן קיים קושי להגדיר את המושג במילים פשוטות ובאופן מוחלט המתקבל לכל דורש כשרות מהודרת . נהוג היום לקרוא למוצר מהדרין אם הוא חתום על ידי אחד הבד"צים המוכרים מבלי להתייחס לעצם המוצר וכמובן שגם הנהגה זו אינה משקפת הידור כשרות המוצר באופן מוחלט . **באופן כללי** מוצר אשר כל מרכיביו כשרים ומלווים בתעודות כשרות מרבנים מוסמכים, וקיים פיקוח רבני צמוד משך כל שעת הייצור וגם לא התערורה בעיה הלכתית בזמן הייצור, ניתן להגדיר המוצר "מהדרין".

עקרונית מחלקת הייבוא אינה מתייחסת למושג מהדרין אלא אם כן היבואן **מגיש בקשה** לציין המילה "מהדרין" על גבי המוצר. מובן מאליו שעל היבואן להימנע מלציין "מהדרין" על גבי המוצר בהסתמך על הכתוב בתעודות הכשרות מחו"ל ללא שקיבל אישור לכך ממחלקת הייבוא.

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

הנחיות כלליות

- ❖ **כל תשובה ממח' הייבוא** אשר יש לה השלכות לעצם העסקה כגון מי הרב המוסמך, באלו תנאים, נוסח הכיתוב על גבי המוצר וכדו', חייבת להיות **בכתב** ולא דרך טלפון.
- ❖ בקשה אשר עדיין בטיפול במחלקה אינה מהווה אישור לכשרות לפיכך אין לשווק המוצר עם כיתוב "באישור הרה"ר" טרם קבלת אישור מחלקת הייבוא. במידה והיבואן מתעלם מאזהרת הרה"ר והוא ממשיך לשווק את המוצרים ללא תעודת כשרות או עם תעודת כשרות שלא בתוקף ינקטו צעדים נגד היבואן אשר עלולים לגרום להפסקה מוחלטת של הנפקת אישורים עבור אותו יבואן.
- ❖ כיתוב על גבי מוצר אשר אינו תואם את הדרשה של המחלקה (הנמצא בתחתית האישור כנוסח התווית) נחשב כהפרה לתנאי מתן התעודה והמוצר נחשב כאינו מאושר.
- ❖ קיימים בשוק מספר רב של מוצרים **זהים** לחלוטין אשר חלקם מוגדרים "פרווה" וחלקם מוגדרים "חלבי" והכיתוב המציין חלבי מודפס באותיות קטנות או בין רשימת הרכיבים, דבר המטעה את ציבור הצרכנים השומר דיני כשרות. היבואנים מתבקשים **לציין** בכל המוצרים המוגדרים כחלביים את המילה "חלבי" **באותיות גדולות וקריאות** בפרט למוצרים אשר הצרכן אינו מעלה בדעתו שהמוצר מוגדר כחלבי כמו רטבים, פסטות וכדו'.
- ❖ **מוצר לא כשר** הוא מוצר אשר ידוע בבירור שאינו כשר כי אחד ממרכיביו אינו יכול להיות כשר או מוצר המיוצר ללא השגחה של גורם רבני מוסמך. לצורך העניין, כל מוצר או חומר גלם אשר לגביו אין תעודת כשרות מרב מוסמך מחו"ל הרי הוא מוגדר על ידי הרבנות הראשית לישראל כ לא כשר. מתברר שישנם יבואנים המשווקים מוצרי ייבוא זהים, כשרים ולא כשרים, והדבר גורם לא אחת להכשלת הציבור על כן הוחלט **שמחלקת הייבוא לא תאשר מוצר כשר ליבואן המייבא והמשווק גם מוצרים לא כשרים או לא מאושרים ע"ש אותו יבואן ובאותו מותג העשוי להטעות.**
- ❖ יבואן המפסיק ייבוא של מוצר מסוים ועדיין חלק מאותה סחורה קיימת במחסן או בשוק עם אורך חיי מדף מאוחר יותר מתאריך פג התוקף של תעודת הכשרות, על היבואן לפנות למחלקה להארכת התעודה ולהציג הוכחה שהסחורה הקיימת מתייחסת לתקופה שבה הייתה השגחה. מוצרים אשר לגביהם קיים תאריך אחרון לשווק בלבד יש להציג המסמכים המוכיחים שהמוצרים הללו יוצרו בזמן שלמפעל הייתה תעודת כשרות ברת תוקף.
- ❖ יבואן המשווק מוצר/ים **ללא כשרות** ובשלב מסוים הוא מחליט לייבא את אותו/ם מוצר/ים עם כשרות עליו להביא לידיעת מחלקת הייבוא שקיימים בשוק אותו/ם מוצר/ים ללא כשרות על מנת להיערך בהתאם.
- ❖ מוצרי מזון מחו"ל המכילים בשר בקר או עוף דורשים שימת לב מיוחדת ודיון מקדים באגף הכשרות עם כל הגורמים המוסמכים בנושא ייבוא בשר ועל היבואן להגיש בקשה בכתב לייבוא מוצר בשרי.

הרבנות הראשית לישראל THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

עיכוב מתן אישור הרה"ר/ביטול אישור כשרות

מחלקת הייבוא עושה מאמצים רבים לקצר ולהאיץ את תהליך קבלת האישור למרות הכלים המצומצמים העומדים לרשותה וכיום ניתן לקבל את האישור תוך ימים ספורים ופחות מכך אם מוגשים כל המסמכים הנדרשים. מסיבות שונות ובלתי תלויות ייתכן עיכוב ממושך ויש לברר לאחר מספר ימים מדוע ואם בכלל האישור מתעכב.

❖ יבואן המשווק מוצרים עם כיתוב "באישור הרה"ר" טרם הגיש בקשה למחלקת הייבוא או לפני שקיבל את האישור בפועל, הדבר עלול ועשוי לגרום לעיכוב האישור או לדחיית הבקשה.

❖ במידה ומחלקת הונאה בכשרות שע"י הרה"ר מפרסמת באמצעות עדכון הכשרות, מוצר אשר משווק עם כיתוב כשרות לא אמת ולאחר מכן היבואן מגיש את הבקשה על אותו מוצר, הבקשה תידחה ללא הגבלת זמן.

❖ אם מתקבל מידע אשר לא היה ידוע למחלקת הייבוא והוא מצביע שקיימת בעיה כשרותית או חשש לבעיה כשרותית במוצר/ים שאושרו הרי שהדבר עלול ועשוי להביא למצב בו מחלקת הייבוא תבטל את האישור שניתן או תעכב את חידושו עד לבירור הסופי וללא הגבלת זמן.

❖ אם רב מכשיר מחו"ל מודיע על הסרת כשרות מיצרן או ממוצר מכל סיבה שהיא, הדבר גורר באופן אוטומטי לביטול אישור הרבנות שניתן על סמך תעודת הכשרות של אותו רב מכשיר. בהיוודע דבר הביטול על היבואן לפנות למחלקת הייבוא להסדרת העניין בנוגע לסחורה הקיימת בשוק או במחסנים עם כיתוב הכשרות.

❖ יבואן המקבל אישור למוצר אחד או למס' מוצרים בלבד מיצרן אחד והוא משווק מוצרים אחרים מאותו היצרן עם כיתוב כשרות למרות שלא קיבלו אישור ממחלקת הייבוא ומהרב המכשיר בחו"ל הרי שמחלקת הייבוא תבטל את האישור שניתן גם למוצרים הכשרים.

זיוף כשרות

כידוע זיוף כשרות על גבי מוצרים הוא מעשה לא מוסרי ואף פלילי ואף על פי כן קיימים מספר יבואנים/ספקים העושים דין לעצמם ובמכוון הם מטעים את הציבור על ידי ציון כשרות לא אמת על גבי מוצרים שונים. אותם היבואנים, מלבד העוול שהם גורמים לצרכנים הם גם פוגעים בתדמיתם של שאר היבואנים הפועלים ביושר ובתום. הרבנות הראשית עושה מאמצים רבים לצמצם את תופעת הזיופים בכלים העומדים לרשותה ובין היתר באמצעות מחלקת הונאה בכשרות אשר מתפקידה להטיל קנסות ולפרסם ברבים את המוצרים המוצגים כביכול ככשרים ומאושרים ע"י הרה"ר.

משגיח ומפקח כשרות ייבוא

באם התקבל אצל מחלקת הייבוא מידע המצביע על כך שעולה חשש כי היבואן משווק מוצרים שאינם מאושרים על ידי הרבנות הראשית אך מוצגים ככשרים, עקב נסיבות שונות, רשאית הרבנות הראשית

הרבנות הראשית לישראל THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

לישראל לנקוט באמצעים העומדים לרשותה, כגון הסרת כל אישורי הכשרות אשר ברשותו, וכן להתנות את המשך תעודת הכשרות במילוי אחר תנאים נוספים (כגון: משגיח שישגיח על מערכת השיווק של היבואן בהתאם לנהלי הכשרות, בדיקת המערכת במשך תקופה קצובה וכדו').

במקרים חמורים רשאית הרבנות הראשית לישראל להסיר את תעודת הכשרות באופן מיידי, ולהתנות את החזרתה בתנאים מחמירים.

דרישות כשרות נוספות של הרבנות הראשית לישראל

מלבד הדרישות ההלכתיות הבסיסיות המחייבות את כל רב מכשיר, הרבנות הראשית מאשרת רק חומר גלם או מוצר מזון אשר עומד בדרישות כשרות נוספות שהן: (א) **בישול ישראל**, (ב) **אפיית ישראל**, (ג) **ללא חשש חדש**, (ד) **חלב ישראל או אבקת חלב נוכרי**, (ה) **גבינת ישראל בהשגחה משעת החליבה**, (ו) **חומר ג'לטין** וכדו' מבהמות טהורות ושחוטות כדת.

(א) "בישול ישראל"

"בישול ישראל" הוא מונח הלכתי המתייחס לחלק ממוצרי המזון העוברים בעת הייצור תהליך של בישול, טיגון, אפייה, פסטור וכדו' אשר ההלכה מחייבת שיהודי ידליק את "מערכת הבישול" לפני הייצור. הדברים אמורים לסוג מוצר אשר אינו נאכל חי כמו דגים, סוגי ירקות, אורז, קטניות וכדו' וחובה על הרב המכשיר לציין בתעודת הכשרות שבוצעה השגחה צמודה, בישול ישראל בצירוף קודי הייצור המאושרים (יום חודש שנה). באופן כללי יש להתייחס לבישול ישראל בשימורים ובקפואים במסגרת אלו החייבים בבישול ישראל. קיימים שני מנהגים בהגדרת בישול ישראל יש המסתפקים בהדלקת המערכת בלבד על ידי המשגיח ויש הדורשים שהמשגיח יניח את הצריך בישול בתוך המערכת. הרבנות הראשית מאשרת כל הגדרה של בישול ישראל למעט המוצרים המוגדרים מהדרין שלגביהם יש צורך בביצוע בישול ישראל לכל הדעות.

(ב) "אפיית ישראל"

מונח הלכתי המתייחס למוני מאפה העשויים מחמישה מיני דגן חיטה, שעורה, כוסמת, שיבולת שועל ושיפון העוברים תהליך אפייה בלבד, המחייב שיהודי ידליק את התנור לפני האפייה. כאמור לעיל גם כאן על הרב המכשיר לציין בתעודת הכשרות שבוצעה אפיית ישראל בצירוף קודי הייצור.

(ג) תבואה חדשה - "איסור חדש"

מונח הלכתי המתייחס לאחד מחמשת מיני דגן גם אם הוא מופיע כאחד הרכיבים של המוצר. חיטה (WHEAT), שעורה (BARLEY), כוסמת ממשפחת הדגנים (BUCKWHEAT), שיפון (RYE), שיבולת שועל (OAT).

הרבנות הראשית לישראל THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

אחד מחמשת מיני הדגן אשר נזרע אחר חג הפסח לפי התאריך בלוח העברי ט"ז לחודש ניסן בכל שנה, **אסור באכילה**, ונמשך איסורו **עד למחרת הפסח הבא אחריו** והוא הנקרא "תבואה חדשה - איסור חדש". לדוגמא: תבואה שנזרעה אחר התאריך ט"ז ניסן תשס"ח היא אסורה באכילה עד לאחר התאריך ט"ז ניסן תשס"ט ולאחר התקופה הזו אותה תבואה מותרת באכילה. ליתר ביאור, מוצר המכיל קמח חיטה המיוצר מתבואה שנזרעה אחר חודש אפריל 2008 אסור באכילה עד לאחר חודש אפריל 2009. באופן כללי מוצר המיוצר בתוך 5 חודשים לאחר הפסח (תאריך המקביל בערך לסוף חודש אוגוסט מידי שנה) לא קיימת בעיה כשרותית לגביו כי מן הנמנע הוא לייצר ולשווק מוצר מתבואה חדשה. במידה והייבוא של אחד מחמישה מיני הדגן דלעיל הוא בצורתו הטבעית ללא שום עיבוד, יש לצרף הצהרה ברת תוקף משפטי באותה מדינה מהספק בחו"ל שהתבואה המיובאת נזרעה לפני חג הפסח או לחילופין להציג תעודת כשרות מרב מקומי מוסמך המעיד שאין "חשש חדש".

(ד) "חלב ישראל/אבקת חלב ישראל"

חלב ישראל הוא בהגדרתו ההלכתית חלב אשר המשגיח פיקח מתחילת החליבה והחלב נמצא בפיקוח רבני עד לאריזתו. לצורך ייצור חלב ישראל דרושה הערכות מיוחדת מצד הרב המכשיר בחו"ל והדבר כרוך בהוצאות כספיות רבות, ומכאן הקושי במציאת חלב ישראל. במדינות בהן חלב ישראל אינו מצוי או אינו בהישג יד, הרבנות הראשית לישראל **מאשרת שימוש באבקת חלב** (בלבד) לא שמור והוא הנקרא "אבקת חלב נוכרי". בהגדרת אבקת חלב נוכרי הדבר כולל כל רכיב אבקתי המופק מהחלב כגון לקטוז, חלבון, אבקת מי גבינה וכדו'. חלב נוזלי, חלב מרוכז או שמנת מחלב לא שמור אינו מאושר גם אם הוא משמש כאחד ממרכיבי המוצר המוגמר.

(ה) "ג'לטין/מוצרים מן החי"

חומר הג'לטין או כל חומר (כגון שרוולי נקניק אכילים וכדו') המופק מעורות/עצמות של בעלי חיים אינו מאושר על ידי הרבנות הראשית אלא אם כן הוא מיוצר מעורות/עצמות של בהמות טהורות ושחוטות כדת בין אם חומר הג'לטין מופיע כחומר גלם ובין אם הוא מופיע כמרכיב למוצר מוגמר. באופן מעשי קיימים תחליפים לחומר הג'לטין מהם מחומר צמחי וסינטטי ומהם מעורות ומקשקשי דגים.

(ו) "גבינת ישראל"

מחלקת הייבוא מאשרת גבינות קשות או רכות שנעשו **מחלב ישראל בלבד**, כל המרכיבים וחומרי העזר החלביים יהיו מופקים מחלב ישראל והפיקוח יהיה מתחילת החליבה עד לסוף האריזה. קיימים רבנים מכשירים מחו"ל אשר מאשרים גבינות "בהשגחה משעת עשייה" והכוונה שהבסיס הוא חלב נוכרי והפיקוח נעשה משעת הגיבון ואילך וכאמור הרה"ר אינה מאשרת גבינות אלו. לצורך העניין, חמאה, מרגרינה וכדו', אינם בכלל הגבינות וניתן לאשר אותם גם אם הם נעשים על בסיס חלב לא שמור. גבינה מדומה על בסיס אבקת חלב נוכרי דינה ככל מוצר המכיל אבקת חלב נוכרי והוא מאושר באופן עקרוני.

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

לחם / מציות "חלבי"

חכמנו אסרו לאכול ולשווק לחם חלבי או בשרי בצורתו הרגילה שמא יבואו לטעות ולאכול את אותו הלחם עם מאכל בשרי/חלבי ולפיכך אין אפשרות לאשר לחם חלבי גם אם מציינים על גבי האריזה שהלחם הוא חלבי/בשרי.

באותה מסגרת של האיסור, לא רק לחם הוא הנאסר באכילה אלא גם לחמניות, מצות, מציות, קרקרים וכדו' אשר משמשים כתחליף ללחם לפי הצורך.

יבואן המעוניין לייבא מוצרים כאלה המוגדרים כחלביים עליו לפנות למחלקת הייבוא טרם הבאת המוצר על מנת לקיים דיון במסגרת אגף הכשרות עם הגורמים המוסמכים לפתרון מעשי במסגרת ההלכה.

משקאות חריפים/ ליקרים/ בירה/משקאות קלים ומוגזים וכדו'

כל המשקאות מכילים רכיבים אשר חייבים להיות כשרים, ובמקרים רבים אופן הייצור חייב להיות בפיקוח רבני אם הייצור מתבצע בכלים הזקוקים להכשרה. משקאות המכילים אלכוהול מדגנים, על הרב המכשיר לציין בתעודה שנושא "איסור חדש" נבדק כראוי ואין בו חשש.

שמן / אלכוהול

מחלקת הייבוא מאשרת ייבוא של כל סוגי השמן הכשר וכן כל סוג אלכוהול כשר בבקבוקים או בחביות בלבד. במידה ותהיה בקשה לייבוא בצובר וכדו' על היבואן להגיש בקשה מיוחדת אשר תידון במסגרת אגף הכשרות עם הגורמים המוסמכים.

שימורים : ירקות, פירות, דגים

כל סוגי השימורים חייבים להיות מלווים בתעודת כשרות מרב מוסמך. ישנם סוגים של ירקות בשימורים כגון גרעיני תירס במיה וכן דגים (למעט סרדינים) וכדו' אשר עוברים תהליך של בישול או של פסטור במפעל ובמקרים מסוימים ההלכה דורשת לבצע "בישול ישראלי". מן הראוי להיוועץ עם רבני המחלקה טרם ייבוא של שימורים אשר לגביהם קיים ספק אם יש צורך בבישול ישראלי.

קפואים : ירקות/פירות

קיימים סוגים של ירקות קפואים העוברים פסטור לפני ההקפאה ואשר נדרש על פי ההלכה לבצע "בישול ישראלי". פירות או ירקות קפואים אשר הנגיעות של חרקים וכדו' מצויה בהם כגון תותים ותאנים ודומיהם מחלקת הייבוא לא מאשרת אותם ללא בדיקה של מומחה בתחום גם אם יש תעודת כשרות מהרב המכשיר מחו"ל אלא אם כן הרב המכשיר מאשר שנעשו בדיקות מדגמיות על ידו ושהסחורה נמצאת נקייה.

הרבנות הראשית לישראל THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

לבבות ארטישוק/תחתיות ארטישוק

לבבות ארטישוק נגועים מאוד בחרקים והניסיון מלמד שלא ניתן להתגבר על הבעיה על כן הרבנות הראשית לישראל אינה מאשרת אותם. תחתיות ארטישוק, אינם בכלל הירקות הנגועים ועקרונית אין מניעה לאשר אותם.

ירקות עליים/ כרובית/ ברוקולי/ אספרגוס/תרד/ כרוב ניצנים וכו'

הירקות הנ"ל ודומיהם מוחזקים בחרקים לרוב ועל כן מחלקת הייבוא לא מאשרת אותם אלא אם כן הגידול בחו"ל נעשה בפיקוח אגרונם בלוי הרב המכשיר ובהתאם לנוהלי הכשרות הארצית המתייחס לגידול ירקות אלו ללא חרקים. לאחר קבלת דו"ח מפורט מהרב המכשיר נוכל להתייחס לבקשה ולהתאים את התוצאות לנוהל הקיים בארץ. הדברים אמורים גם כאשר הירקות הללו מופיעים כאחד המרכיבים של המוצר כגון ירקות מעורבים מוחמצים.

פירות יבשים/קטניות/סוכר/מלח

קטניות וכדומה אשר לא עוברים תהליך עיבוד והם ללא תוספות אינם זקוקים להכשר לימות השנה (בלבד) ומכל מקום לא ניתן לציין עליהם כיתוב "כשר" אלא אם כן הוצגו בפני מח' הייבוא המסמכים הנדרשים לאישור כשרות. מאחר והעסקים השונים בארץ הם בפיקוח הרבנות המקומית אשר דורשת תעודת כשרות על כל חומר שבשימוש העסק, מן הראוי לפנות למחלקת הייבוא ולהגיש בקשה עליהם כנדרש. באופן כללי עבור קטניות לא מעובדים, סוכר, מלח ומים מינרלים ללא טעמים מחלקת הייבוא מסתפקת בבדיקת מעבדה מוסמכת ללא צורך בתעודת כשרות מחו"ל.

פטירות, כמהין בשימורים / קפואות / יבשות

פטירות בשימורים: מחלקת הייבוא מאשרת ייבוא פטריות רק אם הרב המכשיר בחו"ל מציין בתעודה שהייצור הוא מפטריות טריות בלבד, שהייתה השגחה צמודה במשך כל זמן הייצור ושבוצע בישול ישראל (לפטירות בשימורים). מאחר והתברר מעל לכל ספק שישנן מדינות בעיקר מהמזרח הרחוק אשר הפטריות המיוצרות שם, נגועות ברימות במידה מרובה, הוחלט שמחלקת הייבוא לא תאשר ייבוא פטריות מאותן מדינות, ומשאר המקומות עקרונית אפשר לאשר בתנאים דלהלן: הרב המכשיר בחו"ל ישלח לרה"ר תעודת כשרות כוללת בישראל וקודי הייצור, דו"ח מפורט על אופן הבדיקות והממצאים בנוגע לנקיות הפטריות בייצור שנעשה בהשגחתו. הדו"ח חייב להיות חתום ע"י הגורם אשר מונה (ע"י הרב המכשיר) לבדיקת נגיעות וכן על הרב לציין את מקור הפטריות מאחר ויש מקרים רבים שפטריות מהמזרח משווקות גם ברחבי אירופה ושאר מדינות העולם.

הרבנות הראשית לישראל THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

לאחר הגעת המשלוח לארץ מחלקת הייבוא מבצעת בדיקה מדגמית באמצעות מעבדה המוסמכת לכך ורק לאחר קבלת התוצאות ניתן להתייחס לעצם האישור.

פטריות מיובשות: אישור מחלקת הייבוא ניתן רק לפטריות מיובשות אשר עברו **לפחות ששה חודשים** מזמן הייבוש בתנור או **12 חודש מהקטיף** על כן יש לדרוש מהרב המכשיר בחו"ל לציין זאת בתעודת הכשרות בנוסף לקוד הייצור.

ניתן לאשר פטריות יבשות ללא תעודת כשרות אם מוצגים למחלקת הייבוא המסמכים הנדרשים לאישור כשרות כגון תוצאות בדיקת מעבדה והצהרת המפעל שהפטריות אינם תוצרת מדינות המזרח כמובן שהדברים מעשיים רק אם על גבי האריזה מופיע תאריך ייצור או תאריך אריזה.

פטריות מוקפאות: דינם כפטריות בשימורים ויש להקפיד בהם ככל הנ"ל.

כמהין בשימורים: דינם כפטריות בשימורים ויש צורך לבצע בישול ישראל.

דגים/קרבי דגים/ביצי דגים/כבד דג

סימני טהרה של דגים הם סנפיר וקשקשת ולפיכך אסור לאכול דג שלם או חלקים של דגים אם אין עליו סימני הטהרה כנדרש ללא פיקוח רבני המעיד על כשרות הדג.

❖ **"דג ללא עור כלל או חלקים פנימיים של דגים"**: כאמור יש צורך בתעודת כשרות מחו"ל ונדרשת השגחה צמודה וקודי הייצור הכשר. מאחר והתברר שקיימת נגיעות של תולעים בסוגים של ביצי דג על כן הרב המכשיר חייב לציין בתעודה שנעשו בדיקות ושאין תולעים בביצי הדג.

❖ **"דג עם כל סימני טהרה"**: הכוונה לדג עם סנפיר וקשקשת או עם עור וקשקשת בלבד, אין צורך בתעודת כשרות ובאישור מחלקת הייבוא. במידה ויבואן מעוניין לשווק דגים אלו עם ציון כשרות או מסיבה אחרת עליו להציג תעודת כשרות מרב מכשיר בחו"ל.

❖ **"דג עם פס עור בלבד"**: יש צורך בתעודת כשרות ואישור הרבנות הראשית.

❖ **"דג עם עור ללא קשקשים"**: מאחר ולא ניתן לוודא שאכן מדובר בדג כשר אשר הוסרו ממנו הקשקשים לכן דינו כדג ללא סימן טהרה ויש צורך בתעודת כשרות מרב מכשיר בחו"ל.

כל הדברים הנז' בנושא דגים אמורים לגבי **כשרות הדג בלבד**, ואינו מתייחס לבעיות הלכתיות אחרות כגון דגים נגועים בטפילים וכדו' אשר על כל רבנות מקומית בארץ לבדוק כל משלוח אם אינו נגוע. במידה ולא ניתן לפקח גם על הנגיעות הרי שמחלקת הייבוא לא תנפיק אישור לדגים אשר קיים לגביהם חשש סביר לנגיעות. קיימים בשוק דגים עם קשקשת משונה בצורתה מקשקשת רגילה ובחלק מאותם דגים יש **ספק על עצם כשרות הדג**, על כן יש להיוועץ עם גורמים רבניים מוסמכים טרם ייבוא דגים אלו.

הרבנות הראשית לישראל THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

קמח / מצות – לפסח

מאחר וקיימת רגישות כשרותית באופן עשיית המצות לפסח וכן בייצור קמח כשר לפסח המיועד למוצרים כשרים לפסח, על כן הרבנות הראשית דורשת שהמוצרים הללו יהיו ברמת כשרות ובהתאם לנהלי הכשרות הארצית. טרם ייבוא של מצות כשרות לפסח או קמח כשר לפסח על היבואן להגיש בקשה בכתב על מנת לקיים דיון באגף הכשרות עם הגורמים המוסמכים ולקבל החלטה בנדון.

יין/מיץ ענבים

ייצור יין כשר דורש מיומנות ויידע רחב בהלכה ובמערך הכשרות והפיקוח וזאת מלבד כשרות הרכיבים והתוספות, והיות וישנה רגישות מיוחדת בצד הכשרותי ובצד המנהלתי בייצור יין כשר, על כן מחלקת הייבוא קבעה מסגרת ונוהל אחיד לייצור ולשווק יין כשר. על היבואן לפנות למחלקת הייבוא טרם הייבוא לקבל הנחיות והכוונה ולמלא את המסמכים המתייחסים לייבוא יין.

יין או מיץ ענבים, **הגדרתו מבחינה הלכתית** היא רק אם הייצור נעשה על טהרת הענבים בתוספת מים כנדרש בהלכה אמנם יין או מיץ ענבים משוחזר והכוונה לרכז יין בנוזל או באבקה אשר לעת הצורך מוסיפים לו מים נחלקו חכמי דורנו ויש הקובעים שדינו כמשקה בטעם ענבים בלבד.

המוסמכים לייצור יין כשר הם בתי דין/ רבנים מקומיים בחו"ל המפורסמים בהתמחותם בייצור יין כשר או גופי כשרות מהארץ ומחו"ל אשר ידוע לרה"ר שיש להם מערך ארגוני מתאים לייצור יין כשר. יבואן אשר מכל סיבה שהיא פועל על דעת עצמו מבלי להיוועץ עם רבני מחלקת הייבוא טרם ייבא יין כשר מחו"ל, יישא באחריות אם הייבוא לא יאושר.

- ❖ יבוא יין מאושר רק בבקבוקים ולא בחביות ובצוברים. במידה ויש בקשה לייבוא חריג של יין שלא בבקבוקים מחלקת הייבוא תקיים דיון בנושא עם הגורמים השונים באגף הכשרות ותתקבל החלטה לפי העניין.
- ❖ יבואן המייבא גם יין לא כשר לא יקבל אישור הרה"ר ליין הכשר אלא אם כן היין הלא כשר או הכשר משווק תחת שם יבואן אחר או חברה אחרת.
- ❖ התווית, המותג, והסמל של היין הכשר חייב להיות מיוחד ליין כשר ואינו דומה כלל ליין הלא כשר המיוצר באותו יקב.
- ❖ על כל בקבוק חייב להופיע תאריך המילוי יום חודש שנה או קוד ייצור.
- ❖ בהתאם לתעודת הכשרות של הרב המכשיר בחו"ל יש לציין על גבי התווית אם היין מבושל או לא מבושל.

נוהל יבוא מזון/מדריך ליבואן – מתוך קובץ נהלי אגף הכשרות הארצי של הרה"ר לישראל

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

תהליך בקשת האישור ממחלקת הייבוא ליין כשר והמסמכים שיש להציג בעת הבקשה

- ✓ טופס בקשה .
- ✓ תעודת כשרות מהרב המכשיר מחו"ל עם ציון תאריכי המילוי .
- ✓ הצהרה חתומה של הרב המכשיר.
- ✓ יש להציג את התוויות של היין הכשר ושל היין הלא כשר מאותו היקב. (יש צורך לבחור שם/ מותג/ תווית וכו' מיוחדים ליין הכשר אשר אינו בנמצא בין הלא כשר ולהציגם בפני רבני מחלקת הייבוא לאישור, לפני ההדפסה).
- ✓ הצהרה חתומה של היבואן.
- ✓ דוגמת מוצר .

הרבנות הראשית לישראל THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

הצהרה של הרב המכשיר לייצור יין כשר

לייצור היין שבהשגחתי ונעשה/לא (יש להקיף בעיגול בכל אחת מהשורות דלהלן) נעשה שימוש בחומרים דלקמן, מצורף בזה תעודות הכשרות המתייחסות לחומרים שנעשה בהם שימוש. והנני מאשר בזאת שכל התוויות עם כיתוב הכשרות שבהשגחתי הן בפיקוחי המלא. (ללא צירוף תעודות הכשרות מחלקת הייבוא לא תאשר את ההצהרה). כ"כ אני מצהיר שהיין אינו יין משוחזר מרכזי יין והוא מבושל/אינו מבושל.

שם היקב..... מדינה.....

1. אינומים לזירוז פירוק ושיקוע התערובות כן/לא
2. בנוטריט לצורך שיקוע כן/לא
3. שמרים שפיה של המיץ הצלול כן/לא
4. בקטריות לתסיסה מלולקטית כן/לא
5. חומצה טרטרית לאיזון רמת החומציות PH כן/לא
6. חומצה פומרית ומלית כנ"ל כן/לא
7. חומצת לימון כן/לא
8. קרם טרטר(כנ"ל בחומצת טרטר) לצורך יציבות היין כן/לא
9. ביסולפט . כן/לא
10. ג'לטין(ג'לטין מעורות ועצמות מבהמות כשרות ושחוטות או מעורות דגים כשרים) לצורך הצללת היין כן/לא
11. פילטר קיזלגור לסינון היין כן/לא
12. פוטסיום סורבט לשימור היין כן/לא
13. טנין. כן/לא
14. חומרי טעם וריח שונים או גליצרין. כן/לא
15. תוספת אלכוהול (לא מדגנים או קטניות) כן/לא

הצהרה ליבואן יין כשר (יש להציג הצהרה חתומה)

אני הח"מ בעל החברה / נציג החברה / יבואן, מעוניין לקבל אישור הרבנות הראשית לייבוא יין כשר, ואני מאשר בזאת שקראתי בעיון את התנאים לקבלת אישור המוצגים כנוהלים של מחלקת הייבוא . אני מודע לזאת שהאישור הניתן לי מותנה ביישום כל הנהלים שהוצגו בפני והפרה של אחד מהסעיפים יגרום בכל מקרה ביטול האישור למפרע של מחלקת הייבוא.

יבואן אשר מכל סיבה שהיא, ייבא יין כשר ללא התייעצות והסכמה עקרונית של מחלקת הייבוא , יישא באחריות של דחיית בקשתו ולכן לפני סיכום עסקה בנושא ייבוא יין יש צורך לפנות למח' הייבוא לקבלת ההנחיות והטפסים הנדרשים .

הרבנות הראשית לישראל THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

ייבוא של גבינות כשרות

כאמור לעיל הרבנות הראשית לישראל מאשרת אך ורק "גבינת ישראל" אשר בהגדרתה ההלכתית זו גבינה המיוצרת על בסיס "חלב ישראל" וכמובן הגבן ושאר חומרי העזר הם כשרים ומקורם מחלב ישראל. מאחר והתגלו זיופי כשרות רבים וחמורים בייבוא גבינות אשר כללו הצגת מסמכים כוזבים, זיוף כשרות של רבנים ובדצ"ים מחו"ל ובכך הטעו את מחלקת הייבוא וציבור הצרכנים ובפועל שווקו גבינות לא כשרות ואסורות באכילה תוך הצגתם כגבינות כשרות למהדרין בהשגחת בד"ץ חו"ל ובאישור הרבנות הראשית לישראל. לאור זאת הוחלט בישיבת אגף הכשרות לקבוע נהלים לייבוא גבינות כשרות על מנת להדק את הפיקוח ולמנוע עד כמה שניתן זיופי כשרות והכשלת הציבור.

- א- יבואן המייבא גבינות לא כשרות לא יקבל אישור הרה"ר לגבינות הכשרות אלא אם כן הגבינות הלא כשרות או הכשרות משווקות תחת שם יבואן אחר או חברה אחרת.
 - ב- לפני כל ייצור גבינה כשרה, על היבואן ליידע את מחלקת הייבוא לפחות 30 יום מראש על הכוונה לייצר גבינה כשרה תאריך ייצור משוער/ ארץ ייצור/ שם המפעל/ תחת איזו השגחה. במידה ויש כוונה להזמין גבינה כשרה ממפעל בחו"ל אשר מייצר משך כל השנה גבינות כשרות תחת ההשגחה של הרב המקומי או גוף כשרות וכדו', על היבואן להודיע זאת למחלקת הייבוא לפני ביצוע ההזמנה.
 - ג- על כל גבינה חייבים להופיע קוד ייצור וסימונים מיוחדים לגבינה הכשרה אשר אינו קיים בגבינות הלא כשרות שהמפעל מייצר עבור השוק המקומי.
 - ד- קודי הייצור והסימונים הנ"ל חייבים להופיע בהטבעה או בהזרקת דיו על גבי האריזה המקורית ועל ידי המפעל בעת הייצור מיותר לציין שאין שום ערך לקוד ייצור המופיע על גבי המדבקות וכדו'.
 - ה- חייבת להיות חותמת ידנית או הולוגרם של הרב המכשיר על כל קרטון או על האריזה החיצונית המכילים פריט אחד או הרבה פריטים.
 - ו- הרב המכשיר בחו"ל חייב לציין בתעודת הכשרות הכמות של הגבינה שיוצרה בהשגחתו.
 - ז- על הרב המכשיר לצרף לתעודת הכשרות גם דו"ח ייצור מפורט על תהליך ייצור הגבינה, אופן ביצוע ההשגחה בשעת החליבה וכן פרטי המשגיח/ים אשר נכחו בשעת החליבה והייצור.
 - ח- על היבואן לחתום על תצהיר בו הוא מאשר שאינו מייבא גבינות לא כשרות.
- במידה ויתקבל במחלקת הייבוא מידע אשר מעלה חשש לגבי עצם פיקוח הכשרות של אותו רב המכשיר או מידע המצביע על כך שהיבואן אינו עומד במבחן הנהלים שנקבעו, הרי שמחלקת הייבוא משאירה לעצמה את הזכות שלא לאשר את בקשת היבואן עד לבירור העניין.

הרבנות הראשית לישראל THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

כתב הצהרה לייבוא גבינה כשרה(יש לחתום ולהציג ההצהרה בעת הבקשה)

אני הח"מ נציג חברת ייבוא..... מצהיר בזאת שקראתי בעיון את הנהלים של מחלקת הייבוא בנושא הגבינות ומודיע בזאת שהנוני פועל וגם אפעל על פיהם . כמו כן אני מצהיר בזאת שאיני מייבא גבינות לא כשרות על שם החברה שבבעלותי.
אני מודע לזאת שאישור הכשרות שאני מקבל ממחלקת הייבוא עבור גבינות כשרות מותנה בהצהרתי וביישום הנהלים

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

להזכירכם!!

מעריך הכשרות מבוסס בין היתר על יסוד אמינות וכבוד הדדי בין כל הגורמים המרכיבים את כשרות המוצר ו"בנפול אחד מהיסודות נופל הבניין". על כן יבואן אשר מכל סיבה שהיא מפר את המרקם העדין של האימן ומרשה לעצמו לזייף ביודעין את כשרות המוצר שהוא משווק, לגביו מחלקת היבוא משאירה לעצמה את הזכות להימנע מלהנפיק תעודות כשרות בכל המוצרים.

"כלי אמינות אין כשרות"

על מנת להקל על היבואנים במציאת נותני ההכשרים בחו"ל אנחנו מצרפים רשימה של מדינות ושל רבנות מקומית בהם ניתן להשתמש בשרותי השגחה של אותה רבנות המקומית או של בתי דינים וועדי כשרות הפועלים באותן מדינות ואשר קיימים מוצרי יבוא בהשגחתם בארץ באישור הרה"ר. ברשימה דלהלן סימון "רבנות" פירושו רב עיר או רב קהילה וסימון אחר פירושו ועד כשרות ללא שום התייחסות לרמת הכשרות מהדרין או כשרות רגילה מאחר והדבר אינו תלוי בהגדרה ובמעמד נותן ההכשר.

ברצוננו להבהיר שהרשימה דלהלן היא כמראה מקום ובגדר המלצה בלבד ואינה כהכרה גורפת בכל המוצרים שבהכשר הרבנים הללו כמו כן עלינו לציין שהרשימה הזו היא חלקית וייתכן ששמות רבנים מכשירים אחרים הושמטו מכל סיבה שהיא מהרשימה. בכל מקרה ניתן לפנות אלינו דרך פקס או אי מייל לבירור על כל רב מכשיר בחוץ לארץ המוצע לכם על ידי היצרן/הספק בחו"ל גם אם הרב המכשיר אינו מופיע ברשימה. לפני כל עסקה על היבואן לפנות למחלקת היבוא ולהיוועץ באלו תנאים ניתן להשתמש בשרותי הרב המכשיר.

מדינה	השגחה	טלפון/פקס/נייד	מייל
אוסטריה	קהל ישראל/קהל חסידים	431-216-7931 431-216-7931-94 436 991 031 5031	kosher@gmx.at
אוסטריה	רבנות וינה	431-531-04104 431-531-04108	rabbinat@ikg-wien.at
אוסטרליה	בד"ץ עדת ישראל	613-9523-1204	info@adasskosher.org

נוהל יבוא מזון/מדריך ליבואן – מתוך קובץ נהלי אגף הכשרות הארצי של הרה"ר לישראל

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

	613-9523-2209		
office@ka.org.au	612-9365-2933 612-9365-0933	ועד הכשרות KA	אוסטרליה
Inna_ioffer@mail.ru	380-44-463-7087 380-44-463-7088	רבנות ראשית אוקראינה	אוקראינה
	38 0 62- 345- 0052 38 062- 335- 77 25	רבנות דונטצק	אוקראינה
kdev@inwind.it	3902-551-4709	הספרדית מילאנו	איטליה
Ufficio.rabbinico@romacer.org	3906-684-00651 3906-684-00684	רבנות ראשית רומה	איטליה
	3902-4830-2806 3902-4831- 10225	רבנות ראשית מילאנו	איטליה
comebtrieste@libero.it	040-371-466 040-371-226	רבנות טריסטה	איטליה
comebrbol@libero.it	39051-227-931 39051-229-474	רבנות בולוניה	איטליה
	3902-941-4170 3902-941-4173	קהילת אוהל יעקב	איטליה
Com.ebra@ve.191.it	39-041-715-012 39-041-524-1862	רבנות ונציה	איטליה

נוהל יבוא מזון/מדריך ליבואן – מתוך קובץ נהלי אגף הכשרות הארצי של הרה"ר לישראל

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

info@kosher.org.uk	44-208-343-6255 44-208-343-6254	בית דין לונדון	אנגליה
info@kfkosher.org	44-208-202-2263 44-208-203-0610	KF	אנגליה
scharf@kedassia.org.uk	44-208-800-6833 44-208-809-7092	כדתיא	אנגליה
yeshmid@aol.com	44-151-733-2292 44-151-734-0212	רבנות ליברפול	אנגליה
info@mbd.org.uk	44-161-740-9711 44-161-721-4249	בית דין מנשסתר	אנגליה
info@badatz.org	44-161-720-8598 44-161-740-7402	איגוד הרבנים KIR	אנגליה
info@ajdut.com.ar	5411-4783-2831 5411-4781-6725	אחדות ישראל	ארגנטינה
agudathisrael@arnet.com.ar	5411-4962-0451 5411-4963-8213	אגודת ישראל	ארגנטינה
uk@ukkosher.org	5411-4951-8366 5411-4952-9422	ועד הכשרות UK	ארגנטינה

נוהל יבוא מזון/מדריך ליבואן – מתוך קובץ נהלי אגף הכשרות הארצי של הרה"ר לישראל

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

kosher@ou.org	212-563-4000 212-564-9058	OU	ארה"ב
info@ok.org	718-756-75000 718-756-7503	OK	ארה"ב
Star-k@star-k.org	410-484-4110 410-653-9294	סטאר K	ארה"ב
info@kof-k.org	201-837-0500 201-837-0126	כא	ארה"ב
info@ksakosher.com	310- 282- 0444 310- 282- 0505	KSA	ארה"ב
info@trianglek.org	212-877-1823 212-595-7966	TRIANGLE K	ארה"ב
	718-951-0952/3 718-951-2134	TARTIKOVER RAV	ארה"ב
kajkosher@yahoo.com	845-425-9089 845-356-2938	קהל עדת ישורון KAJ	ארה"ב
	845-371-5802 845-3527612	M.M.WEISSMAN	ארה"ב
info@beth-din.org	323-933-3686	WCRC	ארה"ב
kcs@easy-access.com	323-782-1433 323-651-0660	Ck	ארה"ב
info@crcweb.org	773-465-3900 773-465-6632	CRC	ארה"ב
	845-352-4448 845-356-9756	NK	ארה"ב
	718-388-5355	UDVARER RAV	ארה"ב

נוהל יבוא מזון/מדריך ליבואן – מתוך קובץ נהלי אגף הכשרות הארצי של הרה"ר לישראל

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

	718-387-2289		
chana@ovkosher.org	314-569-2770 314-569-2774	VAAD HOIR OF SAINT LOUIS	ארה"ב
	502-4591770 502-4513123	LOUISVILLE VAAD HAKASHRUT LVH	ארה"ב
yrosskamm@scrollk.org	303-595-9349 303-629-5159	Scroll k	ארה"ב
info@shomre-hadas.be	323-232-0187 323-226-3123	אנטווערפן – הדת	בלגיה
info@ciob.be	322-345-4518 322-347-5222	מחזיקי הדת – בריסל	בלגיה
	323-213-2363	בד"צ האג	בלגיה
kosherbr@bdk.com.br	5511-3082-9295	BDK	ברזיל
ehilakashrus@terra.com.br	5511-3082-1562 5511-3064-0302	קהילה החרדית	ברזיל
Sofia_synagogue@mail.orbitel.bg	3592-983-1273 3592-983-5085	רשות ראשית לבולגריה	בולגריה
Rabbi.ehrenberg@jg-berlin.org	4930-880-28147 4930-880-28182	רבנות ברלין	גרמניה
dlb@hkosher.eu	4940-4954-75 4940-4921-9228	רבנות שלעסוויג הולשטיין	גרמניה
info@ordonline.de	49221-921-560-200 49221-921-560-19	ORD	גרמניה
Bent_lexner@hotmail.com	453-929-9520	רבנות ראשית לדנמרק	דנמרק

נוהל יבוא מזון/מדריך ליבואן – מתוך קובץ נהלי אגף הכשרות הארצי של הרה"ר לישראל

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

	453-929-2517		
kashrut@uoscape.co.za	2721-461-6310 2721-461-8320	CAPE TOWN	דרום אפריקה
kashrut@uos.co.za	2711-485-48-65 2711-640-7528	בית דין יוהנסבורג	דרום אפריקה
	3120-301-8490 3120-301-8491		הולנד
	361-351-0525 361-322-72000	עדת יראים - בודפשט	הונגריה
info@denetgida.com.tr	90-212-293-5034 212-292-2384	רשות ראשית לטורקיה	טורקיה
Jct1@compulink.gr	302310-272-840 302310-229-063	רבנות סלוניקי	יוון
	03-618-2647 03-579-8967	הרב י.ל. לנדא בני ברק	ישראל
	02-6251651 02-6254975	בד"צ העדה החרדית	ישראל
3@badatz.bis	02-655-0550 02-651-0580	בד"צ בית יוסף	ישראל
mehadrin@zehav.net.il	08-9390816/7 08-9390818	בד"צ מהדרין	ישראל
ggvia@zahav.net.il	03-676-5888 03-676-4464	בד"צ יורה דעה	ישראל
	02-501-6777 02-537-4001	בד"צ בעלז	ישראל
	03-931-7040 03-904-4440	בד"צ חתם סופר פ.ת.	ישראל

נוהל יבוא מזון/מדריך ליבואן – מתוך קובץ נהלי אגף הכשרות הארצי של הרה"ר לישראל

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

chug@zahav.net.il	03-6183572 03-5795175	בד"צ חתם סופר ב.ב.	ישראל
	02-538-4999 02-538-5145	בד"צ אגודת ישראל	ישראל
rabbi@delfi.lv	371-720-4022 371-783-0444	רבנות ריגה	לטביה
ykravitz@maguendavid.com	52555-814-0600 52555-814-0611	מגן דוד	מקסיקו
	212-22-202-911 212-22-473-199	רבנות ראשית למרוקו	מרוקו
jewishwb@singnet.com.sg	656-737-9112 656-737-4393	רבנות סינגפור	סינגפור
secretaria@comjudiamadrid.org	3491-591-3131 3491-594-1517	רבנות מדריד	ספרד
kzionhk@yahoo.com	852-2368-0061 852-2367-0139	רבנות הונג קונג	סין
schudrich@aol.com	4822-624-1484 4822-624-1484	רבנות ראשית לפולין	פולין
efraimzik@hotmail.com	511-421-3688 511-421-3684	רבנות לימה	פרו
mcedelmann@bezeqint.net	358-9-586-03121 358-9-694-8916	רבנות הלנסינקי	פינלנד
Elie.elkiess@consistoire.org	33-14-082-2626 3314-282-1990	בית דין פאריס	צרפת
	3347-284-6620 3347-895-0947	בית דין ליאון	צרפת
kosher@ravfrankforter.org	3314-200-1313	עדת יראים-פאריס	צרפת

נוהל יבוא מזון/מדריך ליבואן – מתוך קובץ נהלי אגף הכשרות הארצי של הרה"ר לישראל

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

	3314-200-0653		
	33491-37-4964 33491-53-9872	רבנות מרסיי	צרפת
Cibr1@libertysurf.fr	3338-825-0575 3338-825-1265	רבנות שטרסבורג	צרפת
ravschlesinger@aol.com	3338-836-2745 3338-824-0885	בית דין שטרסבורג	צרפת
vaaddfr@gmail.com	3314-033-8852 3314-315-0790	רבני ליובוביץ-פאריס	צהרפת
rabinat@kehilaprague.cz	420-224-800-849 420-222-318-664	רבנות ראשית לצ'כיה	צ'כיה
jafetzjaim@manquehue.net	562-217-1402 562-233-8868	רבנות סנטייגו	צ'ילה
mlevin@cor.ca	416-635-9550 416-635-8760	COR	קנדה
info@bckosher.org	604-731-1803 604-731-1804	BCK	קנדה
semanuel@mk.ca	514-739-6363 514-739-7024	MK	קנדה
kdadon@gmail.com	3851-482-8599	קרוואטיה ראשית לקרוואטיה	קרוואטיה
kosher@kosher.ru	7495-631-2500 7495-681-9198	רבנות ראשית לרוסיה	רוסיה
kasher@post.ru	7095-923-4788 7095-956-7540	בית דין מוסקבה	רוסיה
	4021-210-6160 4021-210-6165	רבנות ראשית לרומניה	רומניה
rabbinat@igb.ch	4161-279-9850 4161-279-9851	רבנות בזל	שוויץ

נוהל יבוא מזון/מדריך ליבואן – מתוך קובץ נהלי אגף הכשרות הארצי של הרה"ר לישראל

הרבנות הראשית לישראל THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

אגף כשרות ארצית

בס"ד

secretgen@comisra.ch	4122-317-8900 4122-317-8990 פקס	רבנות ג'נבה	שוויץ
	4122-786-2589 4122-786-2631	מחזיקי הדת ג'נבה	שוויץ
irg@bluewin.ch	4144-241-8057 4144-241-8214	בית דין עדת ישורון ציריך	שוויץ
	4191-923-6134	בד"צ לוגאנו	שוויץ
rabbi@jewishthailand.com	662-629-2944/5 662-629-2317	ועד הכשרות באנקוק	תאילנד